

ΠΕΡΙΗΓΗΣΗ ΣΤΑ ΧΩΡΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΩ ΙΤΑΛΙΑΣ

Συντάχθηκε απο τον/την administrator

Δευτέρα, 29 Μάρτιος 2010 12:57 - Τελευταία Ενημέρωση Παρασκευή, 25 Μάρτιος 2011 07:35

Περιήγηση στα χωριά της Κάτω Ιταλίας
Μία ημέρα στην ελληνόφωνη Απουλία
Ναυτεμπορική
Ευχαριστούμε την Στεφανία Δανδανίδου για το άρθρο

Όσο το μάτι απομακρύνεται από το γαλάζιο της Αδριατικής, πέρα από τις πόλεις-λιμάνια του Μπάρι και του Μπριντεζι, κυριαρχεί το καταπράσινο (ακόμη και το Δεκέμβριο) «χαλί» της σαλεντίνικης υπαίθρου.

Ελαιόδεντρα, αμπέλια, αμυγδαλιές και πορτοκαλαιώνες «φωνάζουν» ότι βρισκόμαστε σε μεσογειακή γη. Τα χωριά (οι Ιταλοί θεωρούν ως χωριά αστικά κέντρα έως και 35.000 κατοίκων) διαδέχονται το ένα το άλλο, διασκορπισμένα στην περιοχή της Απουλίας (Puglia).

Καθώς προχωρούμε όλο και βαθύτερα στην περιοχή του Σαλέντο, οι περίφημοι τρούλοι (trulli) κάνουν την εμφάνισή τους δεξιά και αριστερά του δρόμου. Τα οικήματα -η προέλευση των οποίων ανάγεται κάπου στον 16ο αι.- είναι σχεδόν τετράγωνα ή ορθογώνια, με τοίχους πάχους από 80 εκατ. έως 2,70 μ., ενώ η στέγη έχει πέτρινη κωνική μορφή, με σύμβολα ζωγραφισμένα με κιμωλία στις στέγες. Το αξιοσημείωτο είναι ότι για την όλη κατασκευή δεν έχει χρησιμοποιηθεί λάσπη, κονίαμα ή οποιοδήποτε άλλο συνδετικό υλικό.

Οι περίφημοι τρούλοι του Αλπερομπέλο.

Ο μεγαλύτερος αριθμός τρούλων (1.000 περίπου) βρίσκονται στο Αλμπερομπέλο (Alberobello). Η ονομασία προέρχεται μάλλον επειδή η περιοχή της Απουλίας απέκρουε συχνά επιδρομές επίδοξων κατακτητών, κυρίως Τούρκων, και ήταν κατάφυτη με δέντρα. Έτσι, το όνομα προέκυψε από το λατινικό Sylva Arboris Belli, το «Δάσος με τα Δέντρα του Πολέμου».

Σήμερα, αρκετοί από τους τρούλους φιλοξενούν τουριστικά καταστήματα με παραδοσιακά προϊόντα, όπως κρασί, λάδι, χειροποίητα ζυμαρικά, αμυγδαλωτά και κεντήματα. Η ιταλική κυβέρνηση έχει από το 1930 ανακηρύξει το Αλμπερομπέλο ως Εθνικό Μνημείο, ενώ από το 1996 η πόλη συμπεριλαμβάνεται στα Μνημεία της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO.

Το Castello de monti στο Κοριλιάνο ντ' Οτράντο.

Παιρνώντας το Μπρίντεζι και το Λέτσε, ο δρόμος οδηγεί στο Κοριλιάνο ντ' Οτράντο (Corigliano d'Otranto), μια από τις εννέα ελληνόφωνες κωμοπόλεις στην επαρχία της Απουλίας στην Κάτω Ιταλία, που συγκροτούν την Γκρετσία Σαλεντίνα (Grecia Salentina). Η πόλη ιδρύθηκε από τους Βυζαντινούς τον 6ο αιώνα και σήμερα αριθμεί 5.000 κατοίκους. Μάλιστα, ήταν από τα τελευταία προπύργια της Ορθοδοξίας (μέχρι και τον 17ο αι.).

Κοντά στο Κοριλιάνο από τον 10ο αι. υπήρχε το μοναστήρι του Αγ. Νικολάου, το οποίο υπήρξε κέντρο μεγάλης ανάπτυξης μέχρι τον 15ο αι. και εκεί διδάσκονταν αρχαία Ελληνικά και Λατινικά, ενώ αποτελούσε και μέρος αναπαραγωγής αρχαίων συγγραμμάτων από τους μοναχούς.

Τα σημαντικότερα μνημεία του Κοριλιάνο ντ' Οτράντο είναι το Παλάτι Κόμι και το Παρεκκλήσιο της Κυρίας των Αγγέλων του 15ου αι. Κορυφαίο δείγμα της τοπικής αρχιτεκτονικής αποτελεί το Κάστρο του Κοριλιάνο (Castello de monti), όπου το 1480

ΠΕΡΙΗΓΗΣΗ ΣΤΑ ΧΩΡΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΩ ΙΤΑΛΙΑΣ

Συντάχθηκε απο τον/την administrator

Δευτέρα, 29 Μάρτιος 2010 12:57 - Τελευταία Ενημέρωση Παρασκευή, 25 Μάρτιος 2011 07:35

αντιμετωπίστηκε επίθεση των Τούρκων. Το Κάστρο χτίστηκε το 1465, σε τετραγωνισμένο σχέδιο, με στρογγυλούς πύργους στις τέσσερις γωνίες του. Η πρόσοψή του, που ανακαινίστηκε το 1667, διακοσμείται από ανθρώπινες και ανθρωπόμορφες φιγούρες, που συμβολίζουν είτε διάφορα σημαντικά πρόσωπα της εποχής είτε μερικές από τις αρετές των ανθρώπων.

Οι υπόλοιπες κωμοπόλεις / χωριά της Γκρετσία Σαλεντίνα είναι η Sternatia, το Martignano, η Calimera, το Soletto, το Zollino, το Martano, το Castrignano dei Greci και το Melpignano.

Ο Καθεδρικός Ναός του Αλμπερομπέλο.

«Mesta Griki, omilume griko»

Οι Ελληνόφωνοι της Κάτω Ιταλίας ανέρχονται σε 40.000 περίπου (5.000 στην Καλαβρία και 35.00 στο Σαλέντο). Οι δύο περιοχές απέχουν μεταξύ τους γύρω στα 600 χλμ., έχουν πολύ μικρή επαφή και σχεδόν καθόλου πολιτιστικές και εμπορικές συναλλαγές. Πριν 100 χρόνια, οι περισσότεροι δεν ήξεραν καθόλου Ιταλικά και αριθμούσαν περίπου 200.000.

Τα μέλη της ελληνόφωνης μειονότητας, οι λεγόμενοι Γκρεκάνοι, βοηθούμενοι και από τη φυσική, λόγω της ορεινής διαμόρφωσης του τοπίου, απομόνωση των χωριών τους, διατηρούν μέχρι σήμερα τις παραδόσεις, τους θρύλους, τις μουσικές και τα τραγούδια τους, και προστατεύονται από το ιταλικό σύνταγμα. Τα δε «γκρεκάνικα», μια γλώσσα που αποτελεί στην ουσία διασταύρωση της αρχαίας δωρικής διαλέκτου με τη βυζαντινή «κοινή», κυριαρχούσαν στη νότια Καλαβρία μέχρι και το 15ο αι. Οι Ελληνόφωνοι ονομάζουν τους εαυτούς τους Griko. Το ιδίωμά τους λέγεται Grecanico στην Καλαβρία και Griko στην Απουλία, ενώ γράφουν τις ελληνικές λέξεις με λατινικούς χαρακτήρες.

Τον 19ο αι. το ελληνικό ιδίωμα συνέχιζε να χρησιμοποιείται από το μεγαλύτερο τμήμα του

πληθυσμού, ιδιαίτερα από τους αγρότες, παρ' ότι ήταν και είναι γλώσσα που μεταδιδόταν και μεταδίδεται μόνο με την προφορική παράδοση. Το καθεστώς του Μουσολίνι ανέκοψε με σειρά απαγορεύσεων την εκμάθηση της ελληνικής και οι κάτοικοι των χωριών αυτών, πιεζόμενοι και από άλλους παράγοντες, έπαυσαν να μιλούν τη γλώσσα των πατέρων τους. Αλλά και το Γρίκο θεωρείτο ως η κατ' εξοχήν γλώσσα των φτωχών, των βοσκών, των γεωργών ή των αγραμμάτων και όσοι νόμιζαν ότι έγιναν πλούσιοι ή μορφώθηκαν, δεν τη μιλούσαν για να μη τους θεωρήσουν οι άλλοι καθυστερημένους και τους κακοχαρακτηρίσουν.

Η ποίηση, η μουσική και κάθε είδος έκφρασης των Σαλεντίνων είναι ένας άκρατος και αστείρευτος λυρισμός. Η κλίση προς την ποιητική έκφραση του λόγου παραμένει μέχρι σήμερα σύμφυτη στην ιδιοσυγκρασία των Ελληνόφωνων της Κάτω Ιταλίας. Η έντεχνη ποίηση είναι αξιοθαύμαστη για το υψηλό επίπεδο τέχνης του λόγου, ενώ η λαϊκή ποίηση, χωρίς να στερείται αισθητικής ποιότητας, παρουσιάζει περισσότερο ιστορικό και λαογραφικό ενδιαφέρον, καθώς και γενικότερα από άποψη κοινωνικής ανθρωπολογίας. Εκτός της γλώσσας, η γλυκιά και νοσταλγική μουσική του Σαλέντο φαίνεται απλή και αρμονική. Οι ήχοι της σε γαληνεύουν, σε χαροποιούν και οι επαναστατικά χαρμόσυνοι ήχοι της Ταραντέλας ενθουσιάζουν μέχρι παραληρήματος ή παροξυσμού. Ο ρυθμός των τραγουδιών μπορεί να είναι γρήγορος και εορταστικός, αλλά μελωδικά αργός και κατανυκτικός.

TATIANA POKOY